

ethics, monitoring, metabolism, new respiratory technologies and glucose control. Advanced technologies are also a point of interest in the ICU with the most sophisticated systems of computers at the bed side, non-invasive monitoring of blood glucose, haemoglobin and oxygen saturation, continuous calculation of the cardiac output, translation of lung vibrations obtained from auscultation to images for monitoring to name a few. The new departments are built in accordance with the most advanced standards. The field of intensive care medicine in Israel has become the window of excellence of the country and when required, like in the recent military events, the teams show all the expertise required to treat the soldiers and the victims.

From its creation to nowadays it has been a long journey and I have been lucky enough and very proud to take an active part in this task.

Došlo 10. 2. 2009.

Přijato 16. 9. 2009.

Adresa pro korespondenci:

Prof. P. Singer, MD

Director General Intensive Care Dept.

Rabin Medical Center

Beilinson Hospital

Israel 49100, Petah Tikva

e-mail: psinger@clalit.org.il, pierres@post.tau.ac.il

Primář MUDr. Jiří Dostál

Zemanová Jitka, Ševčík Pavel

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny LF MU a FN Brno

Souhrn

Autoři popisují profesionální dráhu primáře MUDr. Jiřího Dostála a jeho podíl na rozvoji oboru anesteziologie, intenzivní péče a urgentní medicíny. Jeho jméno nese i každoročně pořádaná konference urgentní medicíny v Hradci nad Moravicí.

Klíčová slova: historie anesteziologie, intenzivní péče a urgentní medicíny

Abstract

Prim. MUDr. Jiří Dostál

The authors describe Dr. Jiri Dostal's professional career and his relentless contribution to progress in anaesthesiology, intensive care and emergency medicine. An annual emergency medicine conference carrying his name takes place in Hradec nad Moravicí.

Keyword: history of anaesthesiology, intensive care and emergency medicine

Anest. intenziv. Med., 20, 2009, č. 6, s. 337–338

Prim. MUDr. Jiří Dostál

(1931–1993)

Slovanské gymnázium v Olomouci – maturita 1950.

Lékařská fakulta UP Olomouc – všeobecné lékařství – promoce 1956.

Od roku 1952 – pracoval jako volontér a později jako demonstrátor a pomocná vědecká síla na chirurgické klinice v Olomouci u prof. Rapanta. Po celou dobu studia na lékařské fakultě byl členem reprezentačního družstva univerzity v košíkové.

Po promoci v roce 1956 nastoupil na chirurgické oddělení FNŠP v Ostravě-Zábřehu. I. atestací z chirurgie složil v roce 1959. Od té doby se intenzivně věnoval problematice anesteziologie a působil jako samostatně pracující anesteziolog v téže nemoc-

nici. V roce 1963 úspěšně absolvoval v té době nástavbovou atestaci z oboru anesteziologie a resuscitace.

Na základě konkurzního řízení nastoupil v roce 1965 jako vedoucí lékař anesteziologicko-resuscitačního oddělení v MěNsP Ostrava-Fifejdy a jako primář ARO zde pracoval až do konce svého života. Velmi rychle po svém nástupu vytvořil technické i personální podmínky pro to, aby v roce 1968 mohla být otevřena lůžková část oddělení, jehož součástí se v roce 1976 stalo i pracoviště hyperbarické medicíny [1]. V roce 1975 byla pod ARO přičleněna rychlá záchranná pomoc a od té doby zajišťovali po lékařské stránce její provoz erudovaní anesteziologové a sestry-specialistky [2]. Postupně byla v Severomoravském kraji vytvořena síť 19 výjezdových stanic RZP a zřízena i stanice Letecké záchranné služby. Toto uspořádání bylo funkč-

ní až do roku 1991, kdy v souladu s vývojovým trendem a rozvojem urgentní medicíny přešla RZP pod záchrannou službu Ostrava.

Prim. Dostál byl členem kolegia krajského anesteziologa, městským anesteziologem, pracoval v komisi RZP při ministerstvu zdravotnictví. Rozhodujícím způsobem přispěl k projektu celého systému RZP.

Přestože preferoval poctivou „rutinu“ a každodenní práci u lůžka pacienta, jeho vědecké práce publikované jak v našich, tak zahraničních časopisech (Polsko, NSR, USA) mají velmi široký záběr. Věděl, že péče o pacienta se selhávajícími vitálními funkcemi je týmovou prací založenou na multidisciplinárním přístupu. Díky svému nadhledu, velkorysosti a demokratičnosti dokázal vytvořit fungující mezioborové týmy. Je nutné připomenout alespoň spolupráci s hygieniky a odborníky antibiotického střediska při analýze a řešení nemocničních nákaz, spolupráci s kardiologií při primárním zajištění nemocných se srdečním infarktem včetně zavedení včasné trombolýzy, s neurologií a neurochirurgií při péči o pacienty s kraniotraumaty včetně monitorování intrakraniálního tlaku, s oddělením biomedicínského inženýrství při algoritmizaci automatické regulace krevního tlaku pacientů v šoku,

s informatikou při optimalizaci zdravotnické dokumentace [3].

Jeho pedagogická činnost se neomezila jen na postgraduální vzdělávání lékařů v rámci ILF Praha. Podílel se také na přípravě výukových filmů pro studující LF UJEP v Brně, aktivně přednášel zdravotním sestrám-specialistkám, jejichž práci si nesmírně vážil, přednášel a především organizoval školení laiků v základech neodkladné resuscitace.

Za období své činnosti vychoval primář MUDr. Jiří Dostál desítky lékařů, z nichž mnozí pokračují v jeho díle a zastávají a zastávají významné funkce na různých pracovištích ARO či v oboru urgentní medicína u nás i v zahraničí [4]. Především díky jeho úsilí byla v 70. a 80. letech minulého století v tehdejším Severomoravském kraji naplněna koncepce oboru anesteziologie-resuscitace a ARO MěNsP v Ostravě-Fifejdách se stalo uznávaným modelovým pracovištěm v rámci celé tehdejší ČSSR [2, 5].

V letošním roce se konaly již XVI. Dostálovy dny urgentní medicíny pořádané společností UM a MK ve spolupráci s ÚSZS MSK územním odborem Opava. Od prvního ročníku bylo pro tuto konferenci charakteristické zdůrazňování mezioborové spolupráce a návaznosti přednemocniční a nemocniční neodkladné péče o pacienty v kritickém stavu.

Literatura

1. Jiřík, K. et al. *Městská nemocnice Ostrava v proměnách času*. Ostrava: Tilia 2002, 194 s. ISBN 80-86101-54-1.
2. Pokorný, J. O cestě k oboru urgentní medicína. *Urgentní medicína*, 2004, roč. 7, s. 4–6.
3. Jurek, F. Primář MUDr. Jiří Dostál, strojopis.
4. Vetešík, J. Primář MUDr. Jiří Dostál. *Urgentní medicína*, 2008, Ostrava: OU ZSF 2008, s. 2, ISBN 978-80-7368-510-2.
5. Pokorný, J. et al. *Anesteziologie a resuscitace v České a Slovenské republice na cestě k oborové samostatnosti*. Praha: Pražská vydavatelská společnost 1996, 83 s. ISBN 80-85369-36-2.

Došlo 24. 11. 2008.

Přijato 16. 9. 2009.

Adresa pro korespondenci:

MUDr. Jitka Zemanová

KARIM LF MU a FN Brno

Jihlavská 20

625 00 Brno

e-mail: jitka.zemanova@osu.cz